

Tiderne skifter

Efter mange år med en økonomisk udvikling i fuldt firspring begyndte finanseksperterne i løbet af 2007 at snakke om, at økonomien nok snart ville begynde at gå lidt ned i gear. I løbet af foråret 2008 steg renterne, og mange mennesker verdenen over oplevede, at der var færre penge til forbrug. Men da den amerikanske investeringsbank Lehman Brothers krakkede den 15. september 2008, var dette indledningen til helt nye og trangere tider. USA fik problemer med de såkaldte subprime-lån, hvilket vil sige lån ydet til boligydere mod en meget ringe sikkerhedsstillelse.

På få uger forsvandt likviditeten og tilliden på de internationale finansmarkeder, og aktierne drøned nedad på alverdens børser. Prisen på alle former for aktiver var kommet for højt op, og det satte markerne pludselig en effektiv stopper for. Den manglende likviditet og frygten i markedet fik hurtigt betydning for efterspørgsel på både materialer og færdigvarer, og krisen bredte sig generelt til erhvervslevet. Væksten i Danmark faldt kraftigt i løbet af 2009, og det kunne måles som et fald i det danske bruttonationalprodukt på omkring fem procent i 2009.

En verden i krise betyder lavere handel, og faldet i den danske eksport nåede hele 20 procent i midten af 2009. Den lave indenlandske efterspørgsel og erhvervslivets manglende indkøb har dog også positive effekter i form af et kraftigt overskud på betalingsbalancen i 2009. Sammen med den solide krone giver det tillid til den danske økonomi og er med til at holde renterne nede. Skattelettelser og lave flexrenter vil formodentligt få forbruget op i løbet af 2010, også selvom arbejdsløsheden antagelig ikke har nået toppen, før den ligger på 150-160.000 personer.

Ved udgangen af 2009 er de fleste af vores nabolande ude af recessionen, og det tyder godt for den danske eksport. Men alle nøgletal ligger og vipper i den ene eller den anden retning, så ved starten af 2010 er det endnu for tidligt at sige, om krisen er overstået. Vi giver i dette temanummer en situationsrapport og peger på de muligheder, du som virksomhedsejer har for at sikre din virksomheds fortsatte eksistens og succes.

God læsning. ■

Udsatte betalingsfrister for A-skat: Når hammeren falder

Mange virksomheder har siden 2009 haft glæde af udsættelserne af fristen for indbetaling af A-skat og moms. Den udsatte frist for betaling af moms er udfaset, mens A-skat (og arbejdsmarkedsbidrag) udfases i løbet af 2010. Nu kommer tiden, hvor betalingen skal finde sted, og dette kan betyde store træk på likviditeten og i sidste ende måske restancer hos SKAT.

Som virksomhedsejer skal du danne dig et overblik over, om din virksomhed er i stand til at betale de forpligtigelser, der forfalder i forbindelse med, at SKAT ophæver henstandsperioden for betaling af A-skat og moms. Du skal vurdere, om virksomheden har penge nok til at indfri virksomhedens forpligtigelser over for SKAT. Er dette ikke tilfældet, bør du straks indlede en dialog med SKAT, da en restance hos SKAT i nogle tilfælde kan få afgørende betydning for virksomhedens fortsatte eksistens.

Skatterestancer kan lukke din virksomhed

Hvis din virksomhed mangler penge, er det ikke altid den bedste idé at lade SKAT være den sidste kreditor. Det er nemlig værd at bemærke sig, at SKAT råder over en række inddrivelsesværktøjer, der for alvor kan true virksomhedens

eksistens. SKAT kan eksempelvis foretage pantsættelser i virksomhedens varerelager, hvilket ofte vil lamme virksomheden voldsomt og måske munde ud i en lukning af virksomheden. Herudover skal du betale en relativt høj restancerente op til 1 procent om måneden, som ikke er fradragsberettiget. Så en skatte- eller momsrestance hos SKAT skal på ingen måde behandles mere sekundært end andre kreditorer i virksomheden.

Når hammeren falder

Erfarer du, at du skal betale mere, end din virksomhed kan klare, og du ikke har mulighed for at låne mere, er det vigtigt, at du hurtigt går i dialog med SKAT med henblik på at få etableret en betalingsordning på den restance, du vil sidde med. SKAT har ved flere lejligheder udtalt, at hvis man hurtigt forsøger at indgå en tilfredsstillende afdragsord-

ning, vil man være langt bedre stillet, end hvis SKAT skal være den udfarende part i en restancesag. ■

Typen af krav er afgørende for, hvad der kan/vil ske som led i betalingsproblemer, men SKAT lægger også vægt på følgende forhold:

At virksomhedens problemer med betaling af beløb til SKAT er af midlertidig karakter. At virksomhedens likviditetsproblemer har en sammenhæng med den økonomiske lavkonjunktur, for eksempel tab på debitorer eller et væsentligt fald i omsætningen.

At virksomheden har tilpasset driften til krisetider.

En virksomhed i krise kan benytte konkurslovens regler om betalingsstandsning til at få et pusterum fra kreditorerne. Under betalingsstandsningen kan virksomheden eksempelvis forsøge at opnå en akkord med sine kreditorer. Ved en sådan akkord bortfalder en del af gælden, hvilket betyder, at virksomheden har bedre mulighed for at overleve. Det er i denne fase en rigtig god idé at have løbende kontakt med sin revisor. Hvis det viser sig, at virksomheden ikke er levedygtig, må den før eller siden dreje nøglen om. I nogle tilfælde sker det efter konkurslovens spilleregler.

Betalingsstandsning kan give luft

En skyldner, der ikke er i stand til at betale sin gæld, kan anmelde betalingsstandsning til skifteretten. Betalingsstandsningen offentliggøres ikke, men kreditorerne får direkte besked og modtager informationer om skyldnerens vigtigste aktiver og passiver, stillede sikkerheder, regnskabsføring og eventuelt andet relevant materiale. Endvidere skal kreditorerne have en redegørelse for årsagerne til og formålet med betalingsstandsningen. Formålet vil ofte være at skabe den fornødne ro til at undersøge mulighederne for, at en skyldner kan opnå en ordning med kreditorerne, så en konkurs kan undgås.

I en betalingsstandsning kan skyldneren som udgangspunkt fortsat disponere over sin virksomhed, men der er strenge regler for, hvilke kreditorer skyldneren må betale. Endvidere udpeger skifteretten altid et tilsyn, som skal godkende væsentlige økonomiske dispositioner.

Forskellig retssikkerhed ved frivillig akkord og tvangsakkord

Formålet med en akkord er som regel at fjerne en del af gælden, så virksomhe-

den kan leve videre i en eller anden form. Ved en frivillig akkord indgår skyldneren selv en aftale med en eller flere kreditorer at betale om at undlade en del af gælden. Den frivillige akkord omfatter de kreditorer, der indgår aftale med. Den frivillige ordning er derfor mest velegnet, hvis der kun er få vigtige kreditorer. Da konkursloven ikke omhandler frivillige akkorder, har kreditorer ikke den samme retssikkerhed som ved tvangsakkorder. Eksempelvis er der ingen krav om, hvilke oplysninger skyldneren skal give til kreditorerne.

En tvangsakkord omfatter alle virksomhedens kreditorer. Dog bortset fra gæld sikret ved pant og gæld, der har fortrinstillig i konkurs. Desuden ser man bort fra visse små gældsbeløb. Tvangselementet i akkorden består i, at mindst 60 procent af kreditorerne kan tvinge de øvrige kreditorer med i ordningen, selvom de egentlig ikke har lyst til at være med. Tvangsakkorder skal følge en bestemt proces, der er fastlagt i konkursloven. Blandt andet skal en revisor og en fagkyndig tillidsmand udarbejde en række

oversigter, redegørelser og erklæringer, så kreditorerne har et godt grundlag at beslutte sig på. Skifteretten skal godkende den endelige tvangsakkord.

Det kan ende med konkurs

Hvis det viser sig, at virksomheden ikke er levedygtig, kan kreditorer eller skyldneren selv begære virksomheden konkurs. Konkursloven fastlægger spillereglerne for konkursens forløb og giver retningslinjer for, hvilke kreditorer der får hel eller delvis dækning for deres tilgodehavender. Når skifteretten afsiger konkursdekretet, mister skyldneren retten til at råde over virksomheden. I selskaber fratræder virksomhedens hidtidige ledelse og revisoren. I stedet opstår en ny juridisk enhed – konkursboet – hvor skifteretten udpeger en kurator, som varetager boets interesser. Kuratorens primære opgave er at afvikle virksomhedens aktiviteter og fordele midlerne til kreditorerne efter den såkaldte konkursorden.

Simple kreditorer, der ikke har pant i virksomhedens aktiver, får i praksis kun ganske få procent i dividende. Kreditorerne opretholder deres resterende krav mod skyldneren, men de er ikke meget værd, hvis skyldneren er et selskab. Selskabet ophører nemlig med at eksistere ved konkursens afslutning. ■

To pile i den rigtige retning i

Danmark har i de seneste mange måneder været præget af en finanskrise. En finanskrise, der langt hen ad vejen også har lagt en dæmper på det private forbrug og dermed givet svære vilkår for ikke mindst de små og mellemstore virksomheder i Danmark. Fra indkomståret 2010 er der dog nogle klare lyspunkter, der kan løse lidt op for det begrænsede private forbrug, idet specielt to forhold, nemlig skattereformen og den meget lave rente på rentetilpasningslån, må forventes at få en positiv effekt på forbruget og dermed også have en afsmittende effekt på din virksomheds muligheder for at opleve en bedre indtjening i 2010.

To primære forhold taler for, at vi fra og med 2010 kan kigge lidt lysere på den økonomiske udvikling i Danmark. I denne artikel vil vi fokusere nærmere på skattereformen, der for alvor træder i kraft i 2010, og den lave rente, der gør sig gældende for de mange rentetilpasningslån, der blev hjemtaget ved udgangen af 2009.

Markante lettelser i skatten

Fra og med indkomståret 2010 træder skattereformen i kraft, for så vidt angår en markant nedsættelse af beskatningen af arbejdsindkomst. Der sker en reel nedsættelse af marginalskatten på cirka 7,5 procent for de skatte-

re, der i 2010 betaler topskat. I 2010 skal der betales topskat, når man har en personlig indkomst efter arbejdsmarkedsbidrag på 389.900 kroner eller derover.

Mellemskatten på seks procent falder bort, og bundskatten nedsættes med 1,5 procent.

Alt i alt sker der fra og med 2010 markante lettelser i skatten, der isoleret set bør medføre, at en stor del af danskerne vil opleve at have et større økonomisk råderum, når den første løn ryger ind på kontoen i januar 2010.

Som det fremgår af modstående tabel 1, vil skatteyderne i indkomståret 2010 kunne hente en skattelettelse direkte beregnet på indkomsten.

Dette er naturligvis positivt, og forhåbentlig vil dette også udmønte sig i et forøget privatforbrug, som vil medvirke til at skabe en vækst for din og alle andre virksomheder i Danmark.

Lav rente giver flere penge til rådighed

Inden udgangen af indkomståret 2009 skulle mange husejere med rentetilpasningslån have disse lån refinansieret.

På tidspunktet, hvor denne refinansiering

skulle finde sted, var renten historisk lav. Renten for lån med et-årig rentetilpasning er reduceret fra cirka 5,2 procent i 2009 til cirka 1,8 procent i 2010.

Det får den betydning i 2010, at mange danskere vil opleve, at de kommer til at sidde billigere i deres bolig, end de for eksempel gjorde i indkomståret 2009.

Det betyder derfor for mange husstande, at man vil have et væsentligt større rådighedsbeløb i 2010 end i 2009. Se tabel 2.

Set ud fra et virksomhedsperspektiv kan

dette også have en positiv effekt på den økonomiske udvikling af din og andres virksomheder i 2010. Hvis folk får bedre mulighed for at forøge privatforbruget via en lavere husleje, bør dette alt andet lige have en afsmittende effekt på de danske virksomheder.

Håb forude

Disse to ovenstående beskrevne positive elementer i økonomien for 2010 skulle gerne som delelementer medvirke til at skabe en mere dynamisk vækst i Danmark. Sker dette, vil der være al mulig grund til

at tro på, at dette også vil have en positiv, afsmittende effekt på din virksomhed. Så der er formentlig håb forude for de danske virksomheder, ikke mindst hvis de penge, der frigives i husstandene, omsættes til øget forbrug hos de danske forbrugere. ■

Tabel 1

Eksempel

Lad os tage et eksempel til at illustrere, hvor meget den enkelte dansker får til rådighed efter den nye skattereform.

Nedenstående beregninger tager udgangspunkt i den besparelse, der kan forventes opnået direkte på lønindkomsten. Der ses bort fra mulige øvrige indtægter, fradrag og mest af alt stigninger på grønne afgifter.

Da beregningen omfatter indkomståret 2010, vil hensynet til rentefradraget ikke have indflydelse, da værdien af dette fradrag først nedskrives fra og med indkomståret 2012.

Årlig lønindkomst	Årlig ca. skattebesparelse
200.000 kroner	3.100 kroner
300.000 kroner	4.800 kroner
400.000 kroner	10.600 kroner
500.000 kroner	20.900 kroner
600.000 kroner	27.800 kroner

Tabel 2

Eksempel

Lånebeløb (cirka)	Årlig besparelse (cirka) Netto efter skat, et-årigt lån (med afdrag)	Årlig besparelse (cirka) Netto efter skat, et-årigt lån (uden afdrag)
1.000.000 kroner	11.600 kroner	23.000 kroner
2.000.000 kroner	23.200 kroner	46.000 kroner
3.000.000 kroner	34.800 kroner	69.000 kroner
4.000.000 kroner	46.400 kroner	92.000 kroner

Forudsætning: Et rentetilpasningslån fra 5,2 procent årligt til 1,8 procent årligt

Indgreb og muligheder

Regeringen og Folketinget arbejder på at sikre, at små og mellemstore virksomheder kan klare sig i en tid, hvor adgangen til kapital kan være svær, og markederne har hårde tider. Som virksomhedsejer giver dette nye muligheder.

Da finanskrisen var på sit højeste i efteråret 2008, handlede det om ren overlevelse for bankerne, og den første bankpakke havde derfor til formål at sikre tilliden til, at der også var penge i banken næste morgen. Men selvom bankerne måtte stramme op i perioden efter, og der var færre penge at låne ud, også til de velfungerende virksomheder, skulle der mere til. Bankpakke 2 fra foråret 2009 skulle derfor sikre, at bankerne kunne få stillet kapital til rådighed, så man igen kunne begynde at låne penge ud.

Centralbankerne har, siden krisen var på sit højeste, sat renterne ned og tilført likviditet for at sikre, at erhvervslivet ikke lider rentedøden. Det er særligt en fordel på kort sigt, eksempelvis for dem, som har finansieret deres driftsbygninger med rentetilpasningslån, hvor der er udsigt til lave renter i både 2010 og 2011. Men på trods af lavere renter oplever de fleste virksomheder fortsat, at det er vanskeligt at få kredit. Bankerne vil se regnskaber og likviditetsbudgetter, der dokumenterer, at din virksomhed kan betale lånet tilbage, og at din for-

retningsmodel stadig holder. I mange tilfælde vil du blive bedt om, at virksomheden, eller du selv personligt, stiller øget sikkerhed for lånene.

Pensionspenge til udbetaling og eksportkaution

Regeringen har rettet flere initiativer direkte mod små og mellemstore virksomheder. Muligheden for at få udbetalt den særlige pensionsordning, kaldet SP-ordningen, skulle først og fremmest gavne detailhandel og servicevirksomheder, og noget tyder også på, at mange milliarder kroner har fundet vej ud til

butikkerne. I efteråret 2009 viste omsætningen i detailhandelen små tegn på bedre tider, men mange mærker stadig krisen.

Fra den 30. november 2009 til 31. december 2010 er det muligt at ansøge om eksportkaution. Kautionen er en garanti, der stilles til drift og oparbejdning af eksport til danske virksomheder og deres underleverandører. Virksomheder ansøger via deres bank, som forhåbentlig vil låne ud, når der er stillet en kaution. ■

Krisens gode sider

Lavere afståelsessummer gør det nemmere at starte virksomhed
Billige indkøb og billige råvarer
Lavere renter på rentetilpasningslån
SP-penge frigivet til forbrug
Nemmere at rekruttere medarbejdere
Nyansatte forlanger mindre i løn

Nye ordninger, eksempelvis eksportkaution
Frister for A-skat og moms udskudt
Skattereform giver penge til forbrug
Forbrugsefterslæb skal indhentes i 2010
Lavere priser for erhvervslejemaal

Debitorstyring giver kroner i kassen

Under en økonomisk krise er det nødvendigt, at du arbejder med en målrettet styring af dine tilgodehavender. En stram debitorstyring kan medvirke til at forbedre din likviditetssituation og til at begrænse risikoen for tab på dine tilgodehavender.

Det er en god ide, at du løbende vurderer, om dine kunder stadig har mulighed for at betale for dine varer eller ydelser. Som følge af den økonomiske krise kan ellers gode kunder pludselig komme i økonomiske vanskeligheder. Ved salg på kredit til nye kunder bør du altid foretage en kreditvurdering, inden varer eller ydelser leveres.

Ved at etablere en procedure for kreditvurdering og godkendelse kan du og din virksomhed løbende kreditvurdere

og fastlægge kreditmaksima for specifikke kunder eller grupper af kunder. Derved kan du bedre undgå uforudsete tab. Overvej alternativt, at du tilbyder kontantrabat, hvis dine kunder betaler senest samtidig med levering. Hvis der er tale om særligt store projekter eller vigtige nye kunder, kan du overveje at kræve en bankgaranti eller at sælge med ejendomsforbehold, så du bevarer ejerskabet, indtil varen er betalt.

Optimering af din likviditet

Send dine fakturaer til tiden og helst senest, når ordren er afsluttet. I praksis kan det betyde, at din salgsfunktion og bogholderi skal kobles tættere sammen i ændrede rutiner. Overvej, om du med fordel kan aftale en betalingsplan på større fakturaer, hvorefter dine kunder modtager acontofaktura, når arbejdet er

påbegyndt, løbende fakturaer i takt med arbejdets udførelse og en afsluttende faktura ved færdiggørelse af arbejdet.

Du kan med fordel stramme op på betalingsfristerne og undlade at give unødigt fleksibilitet til dine kunder. Overvej også at ophæve urentable kundeforhold og prioriter i stedet de vigtigste og bedste kunder højere.

Indfør en personlig rykkerprocedure

Undersøgelser har vist, at anden og eventuelt tredje skriftlige rykker ofte kun har meget lille effekt på dine debitorer, mens direkte personlig rykning eller udsendelse af inkassovarsel virker bedre. Hvis din virksomhed har akutte likviditetsproblemer, kan du derfor overveje at forkorte eller indføre en helt ny rykkerprocedure. ■

Vigtige datoer 2010

Marts

- 1: Moms (små)
- 12: A-skat + AM-bidrag lønmodtagere (store - februar)
- 22: A-skat + AM-bidrag lønmodtagere (små - februar), B-skat + AM-bidrag selvstændige, acontoselskabsskat
- 25: Moms (store)

April

- 12: A-skat + AM-bidrag lønmodtagere (store - marts), FerieKonto
- 15: Lønsumsafgift
- 20: B-skat + AM-bidrag selvstændige
- 22: A-skat + AM-bidrag lønmodtagere (små - marts)
- 26: Moms (store)

Maj

- 2: Fortrykt selvangivelse (lønmodtagere)
- 7: ATP
- 10: Moms (mellem)
- 12: A-skat + AM-bidrag lønmodtagere (store - april)
- 14: Etableringskonto
- 20: B-skat + AM-bidrag selvstændige
- 25: Moms (store), A-skat + AM-bidrag lønmodtagere (små - april)

Juni

- 14: A-skat + AM-bidrag lønmodtagere (store - maj)
- 22: A-skat + AM-bidrag lønmodtagere (små - maj)
- 25: Moms (store)

Godt at vide

Se samlet skema over nye frister på www.skat.dk

Dagpenge 2010

Max. pr. dag: 752 kr.

Sygedagpenge 2010

Max pr. uge: 3.760 kr.
Yderligere oplysninger: www.bm.dk

Diskontoen

28. august 2009 1,00 pct.
14. august 2009 1,10 pct.
8. juni 2009 1,20 pct.
11. maj 2009 1,40 pct.
3. april 2009 1,75 pct.
6. marts 2009 2,00 pct.
16. januar 2009 2,75 pct.
5. december 2008 3,50 pct.

7. november 2008
Yderligere oplysninger:
www.nationalbanken.dk

Befordringsfradrag 2010

0-24 km 0
24-100 km 1,90 kr.
Over 100 km 0,95 kr.

Kørselsgodtgørelse 2010

Egen bil eller motorcykel pr. km
Indtil 20.000 km 3,56 kr.
Over 20.000 km 1,90 kr.
Egen cykel eller knallert pr. km 0,48 kr.

Rejsegodtgørelse 2010

Logi – efter regning eller pr. døgn 195 kr.
Fortæring pr. døgn 455 kr.
Tilsluttende døgn pr. time 18,96 kr.
Fri morgenmad 68,25 kr.
Fri frokost 136,50 kr.
Fri middag 136,50 kr.
25 pct. godtgørelse 113,75 kr.

4,00 pct.

Straksafskrivning 2010

Maksimumgrænse for straksafskrivning af småaktiver 12.300 kroner

Mindsterenten

1. januar 2010 – 30. juni 2010 2 pct.
Yderligere oplysninger: www.skat.dk

Nettoprisindeks 2009

December 2009 122,4
November 2009 122,7
Oktober 2009 122,7
September 2009 122,6
August 2009 122,6
Juli 2009 122,3
Juni 2009 122,8
Maj 2009 122,5
April 2009 122,1
Marts 2009 122,1
Februar 2009 121,7
Januar 2009 119,5

Yderligere oplysninger: www.dst.dk/priser